

LA FURA

INFORMATIU DE L'ALT I EL BAIX Penedès

Nº 1310 • 5/11 OCTUBRE 2007

ALT Penedès

La societat civil s'organitza per frenar un nou polígon logístic als peus del Castell de Subirats

BAIX Penedès

S'inaugura a Vil·la Casals de Sant Salvador una exposició sobre Pau Casals i l'exili amb nombrosa documentació inèdita

AGENDA

L'espectacle "Poemància" creat per Joan Brossa per a l'il·lusionista Hausson es pot veure avui divendres, al teatre Cal Bolet de Vilafranca

DOSSIER

30 anys de l'Institut d'Estudis Penedesencs

ENJÒLIT

Amb motiu del Festival Internacional de Cinema de Catalunya fem un breu repàs al cinema de terror. Gaudim amb els dolços de tardor. Volem que la natura us sedueixi. I us presentem l'autor d'un llibre que recull els millors comentaris de la gent del carrer

DOSSIER

Tres en un Cavatast a Sant Sadurní Setmana del Cava Fira Comercial i Industrial

30 anys de l'Institut d'Estudis Penedesencs

Acte de constitució de l'IEP, el 15 de maig de 1977 al castell de Sant Martí Sarroca (Foto: Jordi Valls - Arxiu Comarcal de l'Alt Penedès.)

Com a resultat dels contactes que des de principis dels anys setanta es van establir amb estudiosos dels diversos indrets del Penedès històric, a l'entorn de la convocatòria anual del Museu de Vilafranca dels premis Sant Ramon de Penyafort, el 1976, tot aprofitant els vents de canvi que es mostraven amb el final del franquisme, Joan Tarrada i Massanell i Josep Parera i Ripoll, ambdós de la junta directiva del Museu de Vilafranca, van impulsar –a través de la revista *Olerdulae* del Museu iniciada per ells mateixos– dues trobades de persones interessades pels estudis penedesencs, tot recordant els cinquanta anys de la conferència del doctor Josep Estalella qui el 1926, amb motiu de la I Exposició d'Art del Penedès, va reclamar la creació d'una entitat dedicada als estudis penedesencs.

En aquestes reunions inicials hi van participar membres de l'Arxiu Arbocenc, el Centre d'Estudis de la Biblioteca Museu Balaguer de Vilanova, l'Equip Recerca de Gelida, el Grup d'Estudis Sitgetans, la Institució Cultural La Llar de Sant Sadurní, el Museu del Vendrell i del Museu de Vilafranca, a més d'algunes persones a nivell individual. Finalment, tot i que amb un caràcter provisional perquè la legalització de l'entitat va tenir diverses dificultats administratives, el diumenge 15 de maig de 1977, en l'espai emblemàtic del castell de Sant Martí Sarroca, es va celebrar l'assemblea constituent amb una nombrosa assistència d'estudiosos de les diverses contrades penedesenques d'entre els més de 260 socis que s'havien inscrit i que van ser els fundadors. A la presidència de l'acte hi eren presents, en nom de la comissió promotora Joan Tarrada i Josep Parera, qui també hi era com a sotspresident de Caixa Penedès, a més de l'alcalde de Sant Martí també hi havia Pere Bohigas com a figura emblemàtica de la cultura penedesenca i en representació de l'Institut d'Estudis Catalans, i Emili Giralt, catedràtic d'Història de la Universitat de Barcelona, qui va pronunciar una conferència sobre tècniques agrícoles al Penedès. Recordem també la figura significativa d'Albert Virella i Bloda, qui va fer que l'assemblea reivindicés l'Estatut d'Autonomia de Catalunya.

La primera junta directiva que va resultar elegida en aquell acte va estar presidida per la vilanovina Teresa Basora, directora de la Biblioteca Museu Balaguer, amb l'escriptor sitgetà Ramon Planas com a sots president, Joan Tarrada com a secretari i el sadurninenc Pere Puignau com a tresorer. Entre les primeres activitats de l'entitat van esdevenir molt populars les visites "Coneguem el Penedès", que encara es porten a terme els diumenges al matí, així com la publicació de treballs de recerca als volums anomenats *Miscel·lània penedesenca*, dels quals se n'han publicat 26 volums, cosa que suposa més de deu mil pàgines de treballs d'estudi i recerca que ha estat possible publicar mercès al suport de l'Obra Social de Caixa Penedès. Aquestes pàgines molt aviat seran consultables des d'internet dins del projecte Revistes Catalanes amb Accés Obert (RACO: www.raco.cat). Després d'una llarga etapa de la publicació periòdica *Gran Penedès*, en l'actualitat l'IEP publica la revista *Del Penedès*, que acull també estudis monogràfics presentats a les Jornades d'Estudis Penedesencs i serveix per donar informació sobre les activitats de l'IEP.

De mica en mica també van anar agafant empena diverses seccions, així la d'Excursionisme amb les visites a peu pel Penedès, la secció de Literatura, que en una primera etapa va publicar la revista literària *Cartipàs* i que posteriorment, entre altres activitats, ha portat els Premis Literaris Nit de Sant Jordi, i les Tardors Literàries i altres jornades com la Matinal

d'Escriptors; la secció d'Història, que ha organitzat dos seminaris sobre diversos aspectes de la història del Penedès, i diversos cicles sobre períodes històrics concrets; la de Toponímia que ha fet possible la publicació de diversos volums d'un inventari toponímia del Penedès, que actualment està en procés d'informatització, i la de Filatèlia i Numismàtica. Altres seccions han funcionat en aquestes tres dècades d'història però en l'actualitat no són operatives, mentre altres són de creació més recent com és el cas de la de Natura o la de Geografia, però ja han mostrat àmpliament la seva capacitat d'actuació en els respectius camps.

L'IEP no té una seu pròpia però des del primer moment va ser acollit a l'edifici del Museu de Vilafranca i ben aviat va comptar també amb una seu a Vilanova –primer al carrer Caputxins, en un edifici propietat de l'Ajuntament, i després al carrer Sant Pau–, a més comptava amb la col·laboració de les biblioteques del Vendrell i Sitges que realitzaven la distribució dels volums editats. Amb posterioritat a les primeres juntes directives, presidides per Teresa Basora, va ocupar la presidència Esteve Cruanyes, a qui seguien Francesc X. Puig Rovira, Pere Sadurní i Albert Tubau, fins arribar a l'etapa actual. El 1986 Joan Tarrada va deixar la secretaria de l'IEP a mans del vilanoví Francesc X. Virella, qui va ocupar aquest càrrec fins al 2002, any en què va passar a Pilar Tarrada, fins arribar a la junta directiva actual. L'actual junta de l'IEP està formada per Joan Solé Bordes, pre-

sident; Ramon Arnabat, vicepresident; Montserrat Comas, secretària; Àngels Santacana, tesorera; i Àngels Parés, Albert Tubau i Neus Oliveras, vocals.

L'IEP forma part de la Coordinadora de Centres d'Estudis de

Parla Catalana, i des de fa anys és el centre d'estudis amb un major nombre de socis (més d'un miler en l'actualitat) però també el que abasta un territori més ampli, el que correspon a les comarques administratives de l'Alt Penedès, el Baix Penedès i el Garraf, tota vegada que la major part de centres d'estudis són de caire local o comarcal, centre que en el cas penedesenc sovint coordinen i promouen les seves activitats a través del mateix IEP. A més de les activitats promogudes des de la junta directiva i les proposades per la mitja dotzena de seccions en plena activitat, promou projectes a mig termini, com és el cas de Tots els Noms (www.totselsnoms.org), a l'entorn de la recuperació de la memòria històrica dels anys de la

república, la guerra i la postguerra. L'IEP ha publicat més de 150 volums d'estudis monogràfics o col·lectius i ha organitzat més de deu exposicions itinerants. Compta amb una biblioteca pròpia amb prop de deu mil volums d'estudis locals i comarcals d'arreu, oberta a la consulta a l'Arxiu Comarcal del Garraf a Vilanova i la Geltrú, i també disposa d'una hemeroteca oberta a la consulta pública a la seva seu vilanovina al carrer Sant Pau, així com l'arxiu fotogràfic Joan Virella. També s'acull al Vendrell, a la biblioteca Terra Baixa, al carrer Major, a la vegada que el seu web (www.iepenedesencs.cat) permet informar-vos sobre l'IEP i consultar els fons bibliogràfics locals de més d'una

Un entusiasme que tot ho omplia

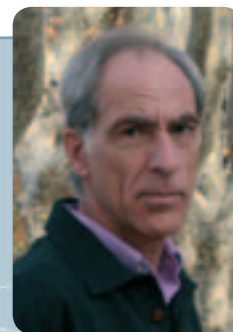
Lluís Jou. Notari de Barcelona

Ara fa trenta anys que un grup de ciutadans del Penedès ens animàvem a constituir l'INSTITUT D'ESTUDIS PENEDENSCS. Feia poc més d'un any a Sitges havíem tirat endavant, amb èxit, el GRUP D'ESTUDIS SITGETANS i jo n'era el secretari. Des del Museu de Vilafranca, els senyors Terrada i Parera, llavors president i secretari de l'entitat, ens van convocar al president, en Ramon Planes, i a mi, i a altres presidents d'entitats que aplegaven estudiosos de les tres comarques penedesenques. Els de Vilanova, els del Vendrell, els de l'Arboç... La idea inicial era la de constituir una federació d'entitats, però atès que el reconeixement administratiu de les federacions corresponia, llavors, al Ministeri de la Governació i que no era previsible que els pobles més petits constituïssin les seves associacions pròpies, es va optar per constituir una entitat nova i em van encomanar la redacció dels estatuts.

Vint anys després, i ja en fa deu, en un moment que jo era director general de Política Lingüística, vaig tenir ocasió de

representar el Departament de Cultura de la Generalitat a l'acte de commemoració. Potser llavors ja vaig explicar la història i vaig exposar què era, què representa, per mi i crec que per molts, una institució comarcal com l'IEP.

Han passat els anys i em fa goig, molt de goig, compartir un altre cop un canvi de desena. Molts dels primers socis i directius ens han deixat, però l'entitat continua. Ara que celebrem, també, els 30 anys d'aquell 11 de setembre que vam omplir de banderes catalanes tants i tants balcons, que vam omplir de gom a gom el passeig de Gràcia amb l'esperança d'un temps nou, amb el desig d'un país lliure, amb l'entusiasme il·lusionat de qui comença un viatge llarg, m'adono que incitatives com les de l'IEP eren el fruit d'aquell mateix entusiasme que tot ho omplia. El d'una Catalunya nova que no acaba d'arribar.

Si creus que ho has vist tot en tapisseria, és que no ens coneixes.

NOVETATS DE LA FIRA DEL MOBLE

Cra. Barcelona, 30
EL VENDRELL
Tel: 977 18 21 21

dotzena de biblioteques de tot el Penedès.

Les nombroses activitats que porta a terme d'un cap de l'any a l'altre: visites dins i fora del Penedès, presentació de llibres i exposicions, conferències, jornades d'estudis, seminaris, són possibles mercès al suport de la major part d'ajuntaments del Penedès, l'IEP té establerts convenis

específics amb els tres consells comarcals i amb els ajuntaments de major població, rep el suport

Junta 2006-2009 de l'IEP. D'esquerra a dreta: Albert Tubau, Pilar Terrada, Joan Solé, Ramon Arnaba, Montserrat Comas, Àngels Parés, Neus Oliveras i Àngels Santacana.

de les diputacions de Barcelona i Tarragona i la col·laboració econòmica específica de l'Obra

Social de Caixa Penedès. En els darrers anys ha obert també una línia de mecenatge i compta amb

el suport d'algunes empreses, adreçat a iniciatives i projectes concrets, a més de la col·laboració de les principals associacions empresarials del la comarca. L'IEP ofereix un servei de suport i consulta per a entitats i estudiants del Penedès a l'entorn de qualsevol temàtica d'abast comarcal. Reconegut el 1997 per la Generalitat de Catalunya com a entitat

d'interès cultural, aquest 2007 ha rebut el premi Recercat que cada any concedeix l'Institut Ramon Muntaner dels Centres d'Estudis de Parla Catalana.

En aquestes tres dècades, l'IEP ha ajudat al coneixement, l'estudi i la divulgació del Penedès històric, un coneixement que fa possible remarcar els aspectes d'una identitat única que des de fa segles no té cap reconeixement específic. En aquest sentit l'IEP ja va organitzar als anys vuitanta unes jornades per a l'estudi dels límits i la identitat territorial de la comarca natural, i l'11 de setembre del 2004 va presentar el "Manifest del Penedès" en favor del reconeixement de la seva identitat i que la futura organització territorial de Catalunya contempli la vegueria del Penedès. La perspectiva futura de l'entitat, a més de mantenir la línia fundacional –sortides, visites, conferències i edicions–, vol tirar endavant projectes i que sigui reconegut com a centre de recerca i divulgació per les universitats i les entitats de Catalunya.

Joan Solé i Bordes
President de l'IEP

IEP: l'institut blindat als intervencionistes

Quim Nin. Vicepresident de la Diputació de Tarragona. Alcalde d'Albinyana

Amb motiu dels trenta anys de vida de l'Institut d'Estudis Penedesencs, vull fer notar el que, al meu entendre, és el més destacable del llarg trajecte fet fins avui: la no intervenció de les administracions. L'IEP ha fet via lliurement. És i ha estat el que els seus associats han volgut. Els seus pronunciaments no han estat cantats a l'orella pels qui es creuen que tenen el poder de debò, que són els que sempre dicten i executen les "seves" decisions. La veu que ha sortit de l'IEP sempre ha estat alta, clara i entenedora. I molt documentada. I a vegades incòmoda.

Ja es va veure, des de la seva fundació, que el trajecte de l'IEP s'orientava correctament. Deixant de banda la fecunda tasca cultural de primera divisió que ha fet l'Institut, aquesta entitat

ha servit, per damunt de cap altra consideració, per crear consciència de territori i de pertinença a ell.

El seu naixement albirava un horitzó llunyà. I el treball constant, sense defallir, de totes les juntes de l'entitat no ha esdevingut una pintura plana. Ben al contrari. S'ha convertit en un autèntic collage amb un cromatisme espectacular. Amb paciència, i lluitant contra infortunis, ofenses i perturbacions, per les terres del Penedès es va anar escampant la llavor de l'Institut. Una llavor de credibilitat i de bona feina. Ara és moment de dir: Per molts anys, i que duri!

Un exemple de cohesió territorial

Josep Santemases i Ollé. President de la Coordinadora de Centres d'Estudis de Parla Catalana

L'àmbit geogràfic que va adoptar com a propi l'Institut d'Estudis Penedesencs en la seva creació ara fa trenta anys va ser el d'un territori històric, el d'una comarca natural, esquarterada en la divisió provincial i repartida en la divisió territorial republicana en tres comarques. Un exemple de cohesió territorial exemplar. Un model no pas fàcil de gestionar, per la seva complexitat i la seva amplitud territorial. Un model, però, que és un exemple reeixit entre els centres i instituts d'estudis de les terres de parla catalana. Un exemple de pes, amb un bagatge impressionant de publicacions i activitats a la seva esquena. L'IEP afronta el futur no sols amb un farcell carregat d'experiències, sinó també amb un dinamisme encoratjador, amb una capacitat d'innovació i de creativitat que el posen

a la punta de llança dels centres capdavanters, dels que generen noves propostes que han de servir de model al col·lectiu de centres i instituts. Deu ser per tot això que merescudament en la tercera edició de la Jornada de Cultura i Recerca Local celebrada a Lleida el maig passat va obtenir el premi RECERCAT que s'atorga a un centre o institut d'estudis del Paísos Catalans. L'IEP ha mantingut sempre el compromís amb el territori propi sense descurar el que cal mantenir amb el conjunt de la cultura catalana.

CANYISSOS VALLÈS, S.L.

Fabricació i venda de:

Canyís • Bruc • Vímè • Para-sols

• **Complements de jardineria de fusta:** jardineres, tanques, mini-tanques, pèrgoles, porxos, panells, bordos, llosetes, gelosies, carretons, casetes gos, taules, bancs i tamborets plegables, conjunts de taules i bancs, pals i fustes, travesses de tren, gronxadors, sorrals, hivernacles, sacs de terra...

Cra. de Puigdàlber a Can Cartró, km 0,300 - Tel. 93 743 10 20 - Fax 93 743 10 04 - Mòbils: 629 07 90 96 - 647 91 14 41 - 08797 Puigdàlber - canyissosvalles@hotmail.com

ARA TAMBÉ TENIM ÀRIDS DE DIFERENTS TIPUS PER AL JARDÍ

Ens exalta el nou i ens enamora el vell

A la gent de l'Institut d'Estudis Penedesencs (IEP), igual que al poeta J.V. Foix, ens exalta el nou i ens enamora el vell, i amb aquest esperit afrontem el present i encarem el demà.

La Junta directiva de l'IEP s'ha proposat en els seus quatre anys de mandat (2006-2009) de modernitzar l'Institut i col·locarlo en una posició avantatjosa de cara al futur. I per encarar aquest futur amb força ens cal arrelar en el nostre Penedès, en el Penedès del segle XXI, igual que ha estat capaç d'arrelar-se en el Penedès del segle XX. Si la tasca de l'IEP en aquests primers trenta anys d'existència ha estat enorme i l'ha convertit en una institució imprescindible en temes de Penedès i de cultura, la tasca que es planteja d'ara endavant és igualment ambiciosa. Perquè ens exalta el nou, els tres grans reptes que té plantejats l'Institut d'Estudis Penedesencs actualment són: refermar la seva actuació en tots els camps de la cultura arreu del Penedès, incorporar les noves generacions i els nouvinguts a la base social actual, i esdevenir un centre de referència pel que fa a la recerca, la formació i la difusió cultural.

L'Institut d'Estudis Penedesencs s'ha d'inserir en la xarxa cultural catalana formada per l'Institut d'Estudis Catalans, les universitats catalanes i els centres d'estudis comarcals, amb l'objectiu de ser reconeguts com a institució de recerca i col·laborar amb projectes nacionals de cultura i recerca des del territori. Alhora que ha d'actuar com a pal de paller de la xarxa cultu-

ral penedesenca en col·laboració amb els centres d'estudis locals, les biblioteques, els museus i els arxius penedesencs i les admi-

Antic logotip de l'IEP.

nistracions públiques comarcals i municipals.

L'Institut d'Estudis Penedesencs és, i ha de seguir sent, el casal que acull totes les persones interessades pel Penedès, la seva cultura i el seu patrimoni. L'IEP ha de contribuir a refermar el sentit de pertinença,

d'arrelament de la gent que viu al Penedès, mitjançant l'activitat cultural. Perquè ens enamora el vell volem fer realitat allò que qui coneix estima, ja que només coneixent més i millor el Penedès el podem estimar i sentir que en formem part. I aquí, la tasca desplegada per les seccions de l'Institut, les que hi ha i les que s'hauran de crear, és fonamental (recerca, formació, difusió, seminaris, conferències, cursos, sortides, exposicions, visites, edicions, documentació...). I, en aquesta mateixa direcció, l'IEP ha de posar en valor el seu patrimoni material, la biblioteca i l'hemeroteca penedesenca, en col·laboració amb les biblioteques i centres de documentació penedesencs, i iniciant el procés de digitalització dels seus fons amb la col·laboració de les institucions comarcals i catalanes.

Per encarar el futur de l'IEP amb garanties i optimisme cal

L'IEP: un node de coneixement

Salvador Alegret. Vicepresident de l'Institut d'Estudis Catalans

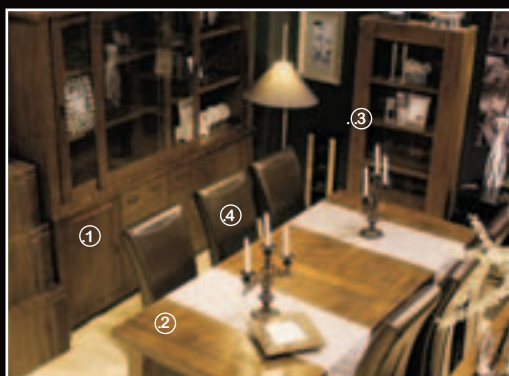
Catalunya, ateses les eines político-econòmiques oscades de què disposa actualment, ha d'apuntalar els seus anhels nacionals sobretot amb la llengua i la cultura pròpies. També ho fa amb el coneixement que és capaç de crear i amb la voluntat de ser present, sense noses, en el món global. Va tirant endavant mercès, entre altres, a una xarxa d'institucions acadèmiques, de centres de recerca, de societats científiques i d'agrupacions d'estudiosos, tant d'abast nacional—dels Països Catalans— com regional, comarcal o local. Tot plegat conforma un teixit ben espès. Almenys, en aquest sentit, Catalunya és un país prou modern. Els del Penedès tenim la sort i la responsabilitat de ser un node important d'aquesta xarxa de

coneixement, gràcies a l'Institut d'Estudis Penedesencs. Trenta anys servint al país amb el fruit de la recerca i de l'activitat de les seves seccions: monografies, publicacions periòdiques, jornades d'estudi, activitats científiques o premis. L'Institut és ja un referent cultural del gran Penedès, més enllà del seu clos pancomarcal, i és una responsabilitat de tots que ho continuï sent. Així, doncs, la més llarga vida per al nostre Institut i la més alta consideració per la tasca dels seus membres.

ENTREGA INMEDIATA

COLONIAL COLLECTION
esencialmente natural

- 1 1690€ Libreria ZANZIBAR
- 2 570€ Mesa NADIA ext. 180/240
- 3 705€ Vitrina LOMBOK
- 4 99€ Silla KONG

MOBIPREU Rustic

Av. Barcelona, 35
Polig. Ind. Sant Pere Molanta
TELF. 93 892 33 57
VILAFRANCA DEL PENEDÈS

Rambla del Garraf, 64
Polig. Ind. Vilanova i la Geltrú
TELF. 93 893 12 58
VILANOVA I LA GELTRÚ

Hostal del Pi, 4 - 6
Montserrat Centre Abrera
TELF. 93 770 25 55
ABRERA

- 1 350€ Mesa centro Irina 140x70
- 2 710€ Mòdul TV BAYRON

Retrobar les pròpies arrels

Martí Carnicer. Secretari General del departament d'Economia i Finances de la Generalitat de Catalunya

La referència personal a un territori va més enllà de les línies divisòries que es puguin preveure en les corresponents ordenacions administratives, que haurien de respondre a criteris d'eficiència i racionalitat organitzativa, encara que no sempre és així. Per molts és un enllaç cultural i amb la pròpia terra que no entén de fronteres i límits. Per molta gent de la meua generació, els que ens hem format en els temps de la dictadura, retrobar aquests lligams fora dels circuits oficials, que tan sols ens parlaven de províncies, i com a molt de partits judicials, era quelcom molt difícil per no dir impossible. A la vegada era la recerca d'una història

i una realitat que en els circuits oficials no era possible trobar.

En aquest entorn l'Institut d'Estudis Penedesencs ha permès a molts ciutadans, tant del Penedès com de més enllà, retrobar les pròpies arrels i fer-ho amb els fonaments i criteris prou rigorosos que ha emprat aquesta institució en totes les seves activitats. Cal, doncs, agrair i felicitar a tots els que hi han col·laborat per la tasca que han portat a terme, així com demanar la continuïtat d'aquesta línia de treball en el futur.

que la gent de l'Institut, els socis i els amics, s'hi impliquin activament, proposant, organitzant i participant en les activitats. Alhora l'IEP ha de programar la seva actuació a mitjà i llarg termini, mitjançant projectes plurianuals i interdisciplinars que donin coherència a la seva activitat. L'IEP ha de col·laborar amb les institucions del territori i les institucions del territori han de col·laborar amb l'IEP, mitjançant convenis de col·laboració estables. I quelcom semblant ha de fer l'IEP i el món econòmic del Penedès. Per dir-ho gràficament, l'Institut d'Estudis Penedesencs és al Penedès el que l'Institut d'Estudis Catalans és als països catalans.

L'Institut d'Estudis Penedesencs ha de seguir desenvolupant projectes culturals autònoms; possibilitant l'accés igualitari a la cultura per tot el territori penedesenc; formant i donant sor-

tida a aquells que s'inicien en la recerca; investigant i divulgant la història, la ciència, la cultura, i el marc natural del Penedès; protegint el patrimoni arquitectònic,

Coincidint amb el trentè aniversari s'ha creat una nova imatge per a l'IEP.

documental, gràfic, audiovisual i oral del territori; editant i difonent recerques i treballs elabo-

rats en el marc local i comarcal. L'IEP ha de seguir picant pedra cultural pel territori, uns cops sol, altres acompanyat. L'entusiasme i l'empenta dels fundadors de l'IEP, oxigenada per l'aportació de noves generacions amb formació universitària i compromís pel territori, ens permet de ser optimistes sobre el futur de l'Institut.

Cal seguir treballant en el marc local i comarcal, però cada cop més s'haurà de tenir present el marc nacional i treballar en xarxa amb altres centres, participant en projectes com la Coordinadora de Centres d'Estudis de Parla Catalana o l'Institut Ramon Muntaner. L'IEP ha d'esdevenir, també, un punt de desenvolupament territorial integral, perquè no hi ha cultura sense desenvolupament de les persones i del territori. L'IEP té un gran poder de difusió cultural i cohesió social, té una gran

capacitat per mobilitzar energies intel·lectuals, i coneix el territori i la seva gent com ningú. I això, si es capaç de mantenir la seva autonomia, la seva empenta i el treball en xarxa, el converteixen en un element imprescindible del desenvolupament del Penedès del segle XXI.

Tal i com deia el doctor Josep Estalella i Graells, quan l'any 1926 plantejà la necessitat de crear uns Estudis Penedesencs: "Us he presentat un nodrit programa, joves estudiosos. Comprenc que la seva abundor mateixa pot ésser descoratjadora. No us espanteu. [...]. Les condicions indispensables per a tots són sols aquestes: amor, desinterès. El primer ja el teniu, perquè tots ameu la nostra comarca, el segon és més difícil d'aconseguir; dins l'ambient d'utilitaritat i practicista que ens rodeja. Però penseu sempre que treballar per a guanyar diners és a l'abast de qualsevol; treballar per a no guanyar-ne són molt pocs els capaços de fer-ho, i precisament en això consisteix la distinció espiritual."

Ramon Arnabat
Vicepresident de l'IEP

AURIS
El nou Toyota

www.supramotor.com

Auris. Tot comença aquí.

- 9 coixins de seguretat
- TRC - Control Electrònic d'Estabilitat
- VSC - Control Electrònic de Tracció
- Fars de Xenó amb rentafars
- Suspensió esportiva
- Llantes d'aliatge 17"
- Control de creuer amb limitador de velocitat

Tens un Auris 2.2 D-4D Dièsel 177 cv "Sport" des de 24.340€*.
Gamma Auris des de 13.910€**

SUPRA MOTOR Av. Tarragona, 92 - Tel. 93 817 10 12
VILAFRANCA DEL PENEDEÈS

TODAY TOMORROW TOYOTA Ronda Europa, 60 - Tel. 93 814 76 30
VILANOVA I LA GELTRÚ

* Oferta vàlida fins a la fi de mes a la Península i les Balears de la versió "Auris" 2.2 D-4D Dièsel 177 cv 3 portes "Sport" (no inclou la pintura metàl·lica). IVA, impost de matriculació, transport i promoció inclosos. Consum combinat 6,2 l/100 km. Emissions de CO2 164 g/km.
** Preu vàlid a la Península i a les Balears de la versió "Auris" 1.4 VVT-i 97 cv 3 portes (no inclou la pintura metàl·lica). IVA, impost de matriculació, transport i promoció inclosos. Consum combinat entre 5,0 i 7,1 l/100 km. Emissions de CO2 entre 131 i 166 g/km. Model visualitzat: Toyota Auris 2.2 D-4D Dièsel D-CAT 5 portes "Sport".

Projecte de recerca i divulgació històrica Tots els Noms (El Penedès, 1931-1978)

El projecte de recerca i divulgació històrica Tots els Noms (El Penedès, 1931-1978), liderat per l'Institut d'Estudis Penedesencs, pretén compaginar la recerca històrica sobre la Segona República, la Guerra Civil, el Franquisme i la lluita per la democràcia, amb el procés social de recuperació de la memòria històrica i democràtica.

Aquest projecte consta de diverses parts complementàries: recerca exhaustiva en base a la documentació escrita, oral, visual i patrimonial; recuperació i sistematització de fonts d'informació primàries; fer-ne una interpretació global, per tal d'analitzar-ne els trencaments i les continuïtats a nivell polític, social, econòmic, i cultural; creació d'una gran base de dades amb els noms dels protagonistes del període en un sentit molt ampli; servir, conservar i difondre el material localitzat i generat durant la recerca; planificar itineraris de la memòria democràtica a partir del patrimoni i els records; difondre i divulgar aspectes generals, temàtics o cronològics de la recerca mitjançant publicacions, audiovisuals, conferències, exposicions, itineraris, material didàctic i una gran pàgina web

Visita de Francesc Macià a Vilanova i la Geltrú l'any 1933 (Foto: Biblioteca Víctor Balaguer).

a internet: www.totselsnoms.org.

L'abast temàtic del projecte Tots els Noms és la història social, política, econòmica i cultural del període 1931-1978 al Penedès històric (els 47 muni-

cipis de l'Alt Penedès, el Baix Penedès i el Garraf), tractada de forma completa i exhaustiva, fent especial incidència en els següents aspectes i els seus protagonistes. El projecte és obert i s'enriquirà a partir de

les aportacions i iniciatives de recerca i divulgació que plantegin els ciutadans, els centres locals, els museus i arxius, les biblioteques, els ajuntaments, els consells comarcals i els historiadors, ja que un dels seus objectius es aconseguir el màxim de participació possible tant en la recerca, com en la seva divulgació. Tot i el caràcter obert del projecte, els anys 2006 i 2007 es centraran en les recerques i la divulgació sobre els eixos temàtics de la Segona República i la Guerra Civil, i els anys 2008 i 2009 en els del Franquisme i la lluita per la democràcia.

El projecte Tots els Noms ha comptat des del seu inici amb el suport i la col·laboració de la Direcció General del Memorial Democràtic de la Conselleria d'Interior, Relacions Institucionals i Participació de la Ge-

Pau Gasol

Power in style
NEW KYRON

200XdI-141 CV
270XdI-165 CV

Nou SsangYong KYRON 27.820 €*

www.ssangyong.es / 902 100 707

Descobreix el plaer de conduir el SUV 4x4 més gran i equipat de la seva categoria amb el màxim confort - seients de cuir calefactables, volant multifunció amb canvi T-tronic, reductora, climatitzador, sostre solar, llantes 18", control de velocitat, etc. - i el més gran dispositiu de seguretat de sèrie en totes les seves versions - 6 airbags, ESP, ABS, EBD, BAS, TCS, ARP i HCD-.

EUROPA MOTOR - Av. Europa, 4, Nau 2 - 08700 Igualada - Tel. 93 801 91 45

* Preu recomanat a la Península i Balears per a Kyron 200XdI Premium. IVA, transport i pla prever inclosos. Consum mitjà combustible entre 8,1 i 9,0 l/100 km. Emissió CO₂: entre 206 i 232 g/km. 3 anys de garantia o 100.000 km.

neralitat de Catalunya, i dels consells comarcals de l'Alt Penedès, el Baix Penedès i el Garraf. A més, col·laboren en aspectes concrets del projecte la Direcció General d'Investigació del Departament d'Innovació, Universitats i Empreses de la Generalitat de Catalunya, el Centre d'Història Contemporània de Catalunya, la Coordinadora de Centres d'Estudis de Parla Catalana, l'Institut Ramon Muntaner (IRMU), el Centre d'Estudis Històrics Internacionals de la Universitat de Barcelona, el Centre d'Estudis sobre l'Època Franquista i Democràtica de la Universitat Autònoma de Barcelona, el Vinseu (Museu de la Cultures del Vi), diversos ajuntaments i

- Edició d'un llibre sobre *La repressió franquista (1939-1945) al Baix Penedès*.
- Elaboració d'un llibre i d'un DVD, i muntatge d'una exposició sobre la repressió franquista a l'Alt Penedès.
- Recerca documental i oral sobre la lluita per la democràcia i la transició a Vilafranca i a l'Alt Penedès (1969-1979), i preparació de l'edició d'un llibre i d'una exposició.
- Elaboració de guions i producció de documentals sobre la Guerra Civil a Vilanova i la Geltrú a partir dels fons documentals de Canal Blau TV.
- Estudi sobre el cost humà de la Guerra Civil (1936-1945).
- Posada en marxa de la base de dades de protagonistes relacionats amb la Segona Re-

Manifestació en favor de l'Amnistia convocada per l'Assemblea Democràtica a Vilafranca del Penedès l'any 1976 (Arxiu Comarcal de l'Alt Penedès. Arxiu de la imatge i del so. Fons Tothom-Jordi Valls).

- La localització, registre i senyalització dels llocs emblemàtics de la segona República, la Guerra Civil, la repressió franquista i la lluita per la democràcia al Penedès, amb l'objectiu de recuperar i con-

servar el patrimoni democràtic, material i immaterial del Penedès.

Ramon Arnabat

Director del projecte Tots els Noms
secretaria@totselsnoms.org

Inauguració de la "cruz de los caidos" del Vendrell, 1940 (Foto: Arxiu Comarcal del Baix Penedès).

centres d'estudis locals penedesencs.

Per l'any 2007 s'han programat les següents activitats:

- Recerca sobre les actuacions republicanes i el seu impacte en els 47 municipis de les tres comarques penedesenques (1931-1936).
- Recerca sobre la repressió franquista (1939-1945) al Garraf.
- Recerca sobre la lluita per la democràcia i la transició a Vilafranca i a l'Alt Penedès (1969-1979), i preparació de l'edició d'un llibre i d'una exposició.
- Elaboració de guions i producció de documentals sobre la Guerra Civil a Vilanova i la Geltrú a partir dels fons documentals de Canal Blau TV.
- Estudi sobre el cost humà de la Guerra Civil (1936-1945).
- Posada en marxa de la base de dades de protagonistes relacionats amb la Segona República, la Guerra Civil, el Franquisme i la lluita per la democràcia (unes 5.000 persones).
- Conferències sobre la Segona República i la Guerra Civil al Penedès.
- Col·laboració amb recerques, publicacions i exposicions locals sobre el període de la segona república i la guerra civil.

EL MILLOR DEL SABER

A l'Institut d'Estudis Penedesencs

El millor del saber

és que pugui tenir tant de gust d'amistat,
tant de fulgor de troballa compartida,
que guanyi intensitat
quan el fem, entre uns quants, una part de la vida;

que, a més de ser lletra i paper,
arxiu i museu, sigui flama i ferida,
passions que ens desvetllen, plenituds que ens fan ser,
paisatge i camí, arrelament i fugida.

El millor del saber

és, de vegades, el goig de retrobar-nos,
rics del que hem après, plens del que hem donat,
i en un caliu d'emoció i complicitat
sentir la força de seguir i la il·lusió de renovar-nos.

David Jou i Mirabent

Vols eno·morar-te?
Et convidem a conèixer un nou món, el de la cultura del vi.
Descobreix les teves eno·temptacions a Cal Feru.

Activitats de l'Institut d'Estudis Penedesencs

SORTIDES

CONEGUEM EL PENEDÈS

S'organitzen unes sortides culturals pel Penedès, amb la finalitat de conèixer i gaudir del nostre patrimoni cultural.

SORTIDES DE TURISME CULTURAL

A més de conèixer el patrimoni penedesenc, també preparem sortides per visitar altres indrets d'interès cultural arreu del país.

VISITES GUIADES

A determinats espais penedesencs d'interès patrimonial, històric o cultural.

SECCIONS

ART

Està vinculada a la secció d'Història, a més prepara conferències sobre l'art penedesenc, sortides per visitar exposicions d'art i sortides de turisme cultural.

EXCURSIONISME

Organitza les sortides a peu pel Penedès, tot passejant per uns indrets naturals insòlits. En cada sortida es reparteix un fulletó explicatiu sobre l'itinerari i els llocs d'interès.

FILATÈLIA I COL-LECCIONISME

Organitzen exposicions de filatèlia i col·leccionisme, i editen trimestralment un butlletí.

GEOGRAFIA

Prepara exposicions, conferències i sortides per conèixer la geografia penedesenca.

HISTÒRIA

Prepara i organitza conferències, cursos de formació, seminaris, jornades, presentació de llibres i sortides de caràcter històric. És la responsable del projecte de recerca i divulgació històrica Tots els Noms (El Penedès, 1931-1978).

LITERATURA

Organitza els Premis Nit de Sant Jordi, Premis Literaris Docents, la Matinal Literària (debat sobre una temàtica) i la Tardor Literària (cicle de conferències).

NATURA

Dedicada a l'estudi i difusió del medi natural penedesenc, mitjançant la publicació d'articles i les sortides.

TOPONÍMIA

Treballa el Corpus Toponímic del Penedès, a partir dels topònims locals, i actualment estan informatitzant les dades recollides.

PUBLICACIONS

L'Institut d'Estudis Penedesencs edita la revista *Del Penedès*, de la qual se n'han editat 15 números. Una altra tasca important és l'edició dels llibres; actualment l'IEP té editats 152 llibres, i en té cinc a la impremta que sortiran durant el darrer trimestre del 2007.

EXPOSICIONS ITINERANTS

Una altra activitat és preparar i muntar exposicions, sobre el Penedès des de diferents àmbits, i es vincula, temàticament, amb les Jornades d'Estudis Penedesencs:

- Cent referents gràfics històrics del Penedès del segle XX
- Tradició i desenvolupament, artesanía i indústria al Penedès contemporani
- 25 Sortides a peu pel Penedès
- El castell d'Olièrdola i l'Alt Penedès a l'edat mitjana
- El ferrocarril al Penedès, més d'un segle de patrimoni

TROBADES DE CENTRES D'ESTUDI

L'Institut d'Estudis Penedesencs està associat a la Coordinadora de Centres d'Estudi de Parla Catalana,

de la qual forma part de la Junta Directiva, i l'Institut Ramon Muntaner-Fundació privada dels Centres d'Estudis de Parla Catalana.

L'IEP participa activament de les activitats organitzades per aquestes dues entitats: Recercat (trobada de centres d'estudi de parla catalana), Espai Despuig (debats), beques i exposicions itinerants, com ara "Lluís Companys i la seva època", que ha estat exposada a diferents municipis del Penedès.

L'Institut d'Estudis Penedesencs organitza anualment una trobada amb els diversos centres d'estudi i recerca que hi ha al Penedès, amb la finalitat de treballar conjuntament pel Penedès.

PREMIS REBUTS

Coincidint amb el 30è aniversari, l'Institut d'Estudis Penedesencs ha rebut aquest any dos premis molt significatius:

Premi ADEG 2007

Premi Recercat 2007 de l'Institut Ramon Muntaner